

Філософські аспекти змісту і мети виховання молоді в сучасних умовах

Н.Ф. Торяник

Житлово-комунальний технікум

Харківської національної академії міського господарства

На думку французьких письменників Е. Ренана й А. Сент-Екзюпері «питання виховання для сучасних суспільств – це питання життя і смерті, від якого залежить майбутнє; виховання має пріоритет над освітою, створює людину. Процес виховання – це система виховних заходів, спрямованих на формування всебічно і гармонійно розвиненої особистості».

Виховання відбувається на основі чітко визначених соціально-моральних і професійних цінностей, які знайшли свій відбиток у загальнолюдських і національних цінностях, етикеті та визначають напрям змісту й методів виховання.

Ідеал виховання – це громадянин України, збагачений загальнолюдськими та національними цінностями, який керується в своїй діяльності вимогами загальнолюдського та національного етикету, спроможний діяти творчо в сучасних умовах: це справжній патріот, який дбає про свою честь і гідність.

Необхідно впроваджувати у виховний зміст та мету цей ідеал. Виховання має стосуватися всіх сфер особистості вихованця: інтелектуальних, емоційно-почуттєвих, вольових, мотиваційних, фізичних, психофізіологічних тощо.

Єдність знань, переконань та дій морального виховання невід’ємна від духовного розвитку особистості. Об’єктами виховного впливу є свідомість, навички, звички, емоції, почуття, воля.

Мета, як компонент виховання, має стержневе значення, є вихідним пунктом теорії і практики виховання, визначає основні напрями виховної роботи, зумовлює принципи, зміст, організацію, методи і форми виховної роботи.

Мета сучасного виховання:

- забезпечення її усвідомлення вихователем і доведення до вихованців;
- збагачення вихованців моральними уявленнями;
- формування у вихованців бажаних настанов і переконань;
- розвиток у вихованців позитивних рис та якостей;
- ослаблення і викорінення негативних стереотипів поведінки;

- здійснення виховного впливу на соціальне оточення.

Глибокі, міцні, емоційно забарвлені та змістовні мотиви забезпечують ефективність виховних заходів вихователя і являються «генератором» творчого самовдосконалення кожного вихованця.

Емоції в житті людини виконують функцію «механізмів» діяльності і за вмілого їх використання можуть відігравати значну роль у філософському аспекті виховання.

Вихователь, усвідомивши мету виховання, визначає зміст і методи її здійснення і використовує для цього три види впливу: безпосередній, опосередкований, самовплив (самовиховання).

В результаті – вихованість: комплекс якостей особистості вихованця, котрий характеризується наявністю і рівнем сформованості суспільно значущих якостей, що відображають всебічність її розвитку та готовність до повноцінної життєдіяльності.

Серцевину вихованості становлять духовні якості.